

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΙΖ'

Σάββατο Ἀθήνα, 9 Μαΐου 1920

ΑΡΙΘ. 683

ΤΟ ΦΥΛΛΟ ΤΟΥΤΟ ΑΦΙΕΡΩΝΕΤΑΙ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ
ΤΟΥ ΜΙΚΕΛΗ ΑΒΛΙΧΟΥ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΙΟΥΣΤΙΝΑ: Ὁ Ἀβλιχος στὸ Ληξούρι.

Γ. ΦΤΕΡΗΣ: Ὁ τελευταῖος.

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ: Τὸ τραγοῦδι.

ΚΑΡΙΑ. ΑΝΤΩΝΑΤΟΣ: Μικέλης Ἀβλιχος. (Ἡ ζωὴ

καὶ τὸ ἔργο του).

Γ. Φ.: Κεφαλωνίτικη ἐσπέρα.

Ἀνέκδοτα τοῦ Ἀβλιχου. — Χωρὶς γραμμ. τοσημο.

Ο ΑΒΛΙΧΟΣ ΣΤΟ ΛΗΞΟΥΡΙ

Σ' ἓνα ψηλὸ παλαικὸ σπίτι, στὸ Ληξούρι, κοιμάται ἡ ανάμνηση τοῦ Διδασκάλου. Κοιμάται μέσα στὶς σκονισμένες, τὶς κλεισμένες κάμαρες, πίσω ἀπὸ τὰ μικρὰ παραθύρια, πού ἔφερναν στὸν ποιητὴ τὸν ἀγέρα τοῦ κάμμου καὶ ἄφιναν ν' ἀγκαλιάζουν τὰ μάτια του ἓναν ἀπαλόγραμμα λογισκὸ, λίγες ἐλιές, ἓνα μύλο... Ἐκεῖ κοιμάται ἡ ανάμνησί του, καὶ εἶναι ἡ ἀνάμνηση τοῦ πιδεγάλου, τοῦ πιδε δημιουργικοῦ κομματιοῦ τῆς ζωῆς του. Ἐκεῖ ἐξελίχθηκε, μέσα σὲ μιὰν ἀτμόσφαιρα εἰρήνης καὶ ἀπομακρυσμοῦ, ὁ Ποιητὴς, καὶ ἐκεῖ ἐφανερώθηκε ὁ Διδασκαλὸς. Ὅλη ἡ ἄλλη ζωὴ του σκορπίστηκε σ' ἐφήμερες κατοικίες, ἀνάμεσα ἀνθρώπων πού μπορεῖ νὰ εἶτανε φίλοι, ὁμοιδεάτες, ἀλλὰ ὄχι μαθητὲς. Μαθητὲς εἶχε μόνο στὸ Ληξούρι. Μαθητὲς συνειδητοῦς, μαθητὲς ὑποσυνειδητοῦς, νέους, γέροντες, ἄντρες, πάντα μαθητὲς. Ἡ φωνὴ του ἐκλυοῦσε σὰν τὸ νερὸ μιᾶς πηγῆς σ' ἓναν κάμπο, καὶ ἀπὸ τὴν ἀπλοῦναι γυναικαῖλα πού τοῦ πῆγαινε τὸ βράδι, γυρίζοντας ἀπὸ τ' ἀμπέλια, λίγα σταφύλια, ὡς τοὺς "διανοούμενους", τοῦ τόπου, ὅλοι εἶτανε γιὰ τὸν ποιητὴ φυτὰ ἄξια νὰ ποτιστοῦν ἀπὸ τὸ νερὸ τὸ δροσιτικὸ καὶ δημιουργικὸ τῆς πηγῆς του. Δὲν εἶτανε μόνο οἱ "φτερωτοὶ διαβάτες" πού ἔπιναν ἀπ' αὐτὸ τὸ νερὸ. Ἐἶτανε καὶ ἄνθρωποι μὲ τὰ φτερὰ διπλωμένα κάτω ἀπ' τὴν ἀμάθεια ἢ κάτω ἀπὸ τὴν πρόληψη. — καὶ εἶναι ἐκεῖνοι πού δέχονται σημερα, σὰ νὰ τὸν ἐπέμεναν, τὸν ἥλιο τῆς κοινωνικῆς ἀλήθειας. Ἐχοῦνε τραγοιδῆσει τόσο γλυ-

καὶ καὶ θερμὰ, τὰ ἥσυχα βράδια τοῦ καλοκαιριοῦ, τὸ "τραγοῦδι τοῦ μεροδουλιού" καὶ τοὺς εἶχε μάθει ὁ ποιητὴς του νὰ αἰσθάνονται τόσο τὴν ἀλήθεια του καὶ τὴν ὁμορφίαν του...

Ὁ ἐρευνητὴς πού θὰ ζητοῦσε νὰ μελετήσει αὐτὴ τὴ θαυμαστὴν εὐκολίαν, μὲ τὴν ὁποία τὸ Κεφαλωνίτικο, καὶ ἰδιαίτερα τὸ Ληξουριώτικο, πνεῦμα δέχεται τὶς ἀνώτερες ἐντύπώσεις, θάβροισκε, βέβαια, καὶ αἰτίες πολὺ ἀρχαιότερες ἀπὸ τὴ διδασκαλίαν τοῦ Ἀβλιχου. Ὅμως ἀπομένει πάντα καταπληκτικὴ ἡ ἐπίδραση πού εἶχε στὸ πνεῦμα αὐτὸ ὁ τελευταῖος του αὐτοῦ Διδασκαλὸς, καὶ εἶναι ἡ δόξα ἡ μεγαλύτερη τοῦ πεθαιμένου ποιητῆ. Στὸν τοῖχο τοῦ γραφείου του ἐπιγουράριζε ἓνα εἰκόνισμα τοῦ Ἁγίου Ἀντρέα... κρεμασμένου. Εἶταν ἐκεῖ σὰ γιὰ νὰ θυμίζει στὸν ἐπισκέπτη ὅτι εἶχε μπροστά του ἓναν ἄρηγῆ, ἓνα παρκασιτῆ, πού ἦν ἓνας ἅγιος "εὖρε χάριν παρ' αὐτῶν", εἶτανε γιὰ τὴν ἔτυχε νάνα... κρεμασμένος. Ὅμως, κοντὰ στὸν κρεμασμένον ἅγιο εὐρισκότανε καὶ μιὰ εἰκόνα τοῦ Μικκουίν. Καὶ ὁ ἐπισκέπτης, ὅσο ἔπαιρνε δρόμο ἢ κουβέντα, τόσο φωτεινότερη ἔβλεπε τὴ δευτέρην αὐτὴν εἰκόνα, καὶ σιγά-σιγά ὁ φτωχὸς Ἁγίου Ἀντρέας ἐλησμονιότανε καὶ ἔμενε κει, στὸ σκοτάδι, νὰ μοιράζεται μαζί μὲ τὰλλα πράγματα τοῦ γραφείου, βιβλία καὶ ἔπιπλα, τὴ σκόνην τὴν παλιά, πού καθότανε πάντα κει μέσα. Καὶ μαζί του λησμονιότανε ὁ "ἄθεος, καὶ ἀπόμεινε ὁ "Μικελάκης", — καὶ ἀπόμεινε ἡ γλυκεῖα φωνὴ καὶ ἡ γλυκεῖα μορφή καὶ τὰ μάτια πού εἶχανε σκοτάδια